

34. ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СТОЮ ШИШКОВ“

гр. София, район „Красно село“, ул. „Родопски извор“ № 43, info-2209034@edu.mon.bg@abv.bg

Директор 02*859-30-74 зам. директор 02*859-88-06 канцелария 02*859-41-31

УТВЪРЖДАВАМ: [REDACTED]

ЦЕЦА ТОНЕВА
ДИРЕКТОР НА
34. ОУ „СТОЮ ШИШКОВ“

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ В 34. ОУ „СТОЮ ШИШКОВ“ – ГР. СОФИЯ

Приет на ПС с протокол № 12 / 02.09.2019 г.
Актуализиран на ПС с протокол № 15 /01.09.2020 г.
Актуализиран на ПС с протокол № 12 /01.09.2021 г.
Актуализиран на ПС с протокол № 12/01.09.2022 г., утвърден със заповед № 1721-892/01.09.2022 г. на директора на училището
Актуализиран на ПС с протокол № 13/ 30.08.2023 г., утвърден със заповед № 981-981/ 30.08.2023 г. на директора на училището
Актуализиран на ПС с протокол № 13/ 03.09.2024 г., утвърден със заповед № 1110-1110/ 03.09.2024 г. на директора на училището
Съгласуван с Обществения съвет, приет без изменения на ПС с протокол № 14/ 11.09.2025 г., утвърден със заповед № 1424-1424/ 11.09.2025 г.

Раздел I

ОБХВАТ НА КОДЕКСА

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за морално поведение на работещите с деца в сферите на образованието и се отнася и към цялата училищна общност.

Етичните правила в този кодекс са приложими за работа в 34. ОУ „Стою Шишков“, съгласно ЗПУО и се отнасят за:

1. Отношенията между учители и ученици;
2. Учители и непедagogически персонал;
3. Родители;
4. Други представители на обществеността от населеното място.

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

ЦЕЛИ:

- Чл. 1. (1) Този кодекс определя правилата за поведение на работниците и служителите в 34. ОУ „Стою Шишков“ – гр. София и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на училището.
- (2) Определя етичните стандарти за професионална дейност на учителя;
 - (3) Ангажира всички представители на училищната общност в работата за изграждане на добродетели, с цел създаване на единна среда, в която всички да проявяват загриженост и уважение към останалите членове на общността;
 - (4) Подпомага процеса по разгръщане на потенциала на всяко дете и подкрепа на развитието на този потенциал;
 - (5) Насочва поведението и подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.

Чл. 2. (1) Дейността на всички работещи в училището се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

(2) Служителите изпълняват служебните си задължения при строго спазване на законодателството в Република България, като съдействат за провеждането на държавна политика в сферата на образованието.

(3) Служителите в зависимост от функциите, които изпълняват, осъществяват действия, предлагат и взимат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в 34. ОУ „Стою Шишков“ – гр. София.

(4) Служителите извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на учениците и техните семейства.

(5) Служителите следват поведение, което не накърнява престижа на 34. ОУ „Стою Шишков“ – гр. София, не само при изпълнение на служебните си задължения, но и в своя обществен и личен живот.

(6) При изпълнение на служебните си задължения служителите се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

(7) Служителите на всички нива не допускат по никакъв начин и по никакъв повод пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна.

(8) На работещите и служителите в 34. ОУ на всички нива се забраняват действия, свързани с:

1. налагането на идеологически и/или религиозни доктрини;

2. осъществяването на политическа и партийна дейност;

3. извършване на пропаганда, популяризиране или подстрекаване по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната.

(9) При изпълнение на професионалните си задължения учителят търси подкрепата на останалата училищна общност;

(10) Учителят сътрудничи добре с неправителствени организации, органи по закрила на детето, родителски организации и други представители на обществеността, като запазва професионалната си независимост;

(11) Всички задължения на учителя са свързани с основното му право да изисква подобаващо уважение и признание за своя труд.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

ОТНОШЕНИЕ НА УЧИТЕЛЯ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 3. Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

т. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

т. 2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

т. 3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

т. 4. На всяко дете е гарантирано правото на: свобода на изразяване на мнение; свобода на мисълта, съвестта и религия; формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

Чл. 4. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 6. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 7. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 8. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 9. Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 10. Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

Чл. 11. Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 12. Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 13. Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 14. Да работим в най-добрия интерес на детето.

Чл. 15. Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 16. Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

Чл. 17. Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 18. При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 19. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 20. Когато разберем за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите по закрила на детето.

Чл. 21. Да опазваме личната информация за възпитаниците и техните семейства и да я ползваме само и единствено в техен интерес и във връзка и по повод на изпълнение на моралните си и служебните си ангажименти.

МОРАЛНО ПОВЕДЕНИЕ НА УЧЕНИКА

Чл. 22. Учениците приемат училището като общност, в която участват като равноправни членове съвместно с учители, родители и останалия непедагогически персонал;

Чл. 23. Учениците се отнасят с уважение и доверие към всички представители на училищната общност;

Чл. 24. Учениците са толерантни и внимателни към съучениците си с различно мнение и никога не разрешават конфликти с агресия или поведение включващо насилие в различните му форми. Избягват поведение, което ще унижи другата страна;

Чл. 25. Учениците търсят подкрепата на своите учители в случай на конфликт помежду им;

Чл. 26. Учениците оказват помощ на нуждаещите се и търсят подкрепа от учител или друг педагогически представител, когато станат свидетели на неприемливо поведение между подрастващите;

Чл. 27. Учениците са уважавани личности, които имат права и при нарушаването им са напълно свободни да потърсят подкрепа за разрешаването на тази ситуация;

Чл. 28. Учениците имат задължения, които следва да изпълняват, за да не поставят себе си в конфликтна ситуация и да изостанат от учебния процес;

Чл. 29. Учениците подкрепят и изпълняват заложените идеи в моралния кодекс.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 30. (1) Подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата. (съгласно чл. 47, ал.(1) от Конституцията на Република България)

(2) Зачитане достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

(3) Уважаване ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

(4) Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и за начина, по който се работи с него. При необходимост родителите биват включвани в процеса на взимане на крайни решения, касаещи ученика;

(5) Не се допуска влизане в отношения с представители на семейството, които нямат родителски права и които могат да навредят на ефективността на работата с ученика.

Чл. 31. Не позволяваме и не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 32. Да не използваме нашите отношения със семейството за лично облагодетелстване.

Чл. 33. Осигуряваме конфиденциалност на информация и зачитаме правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 34. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 35. В случаите на конфликт между членовете на семейството, да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето, с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане страна в конфликта.

Чл. 36. Отношението на учениците и тяхното семейство е уважително и безконфликтно към целия училищен персонал.

Раздел IV ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 37. Изграждане и поддържане отношения на уважение, доверие, сътрудничество и коректност.

Чл. 38. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието на 34. ОУ „Стою Шишков“ и правата на детето.

Чл. 39. Утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет чрез лично поведение и чувство за отговорност, като не се допуска коментар срещу колеги лично или в служебните канали за общуване относно поведение, недостатъци, външен вид, начин и обем на работа на други служители, както и изброените в чл. 2, ал. 7 поводи за дискриминация.

Чл.40. Недопускане на действия, които биха уронили престижа на професията, и нетърпимост към подобни действия.

Чл. 41. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Раздел V ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 42. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителите следват поведение, което не уронва престижа на 34. ОУ „Стою Шишков“.

(2) Служителите не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) Служителите се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.

(4) Служителите спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват.

Чл. 43. Служителите не могат да участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на 34. ОУ „Стою Шишков“, включително и да споделят информация и снимки в социалните мрежи, които компрометират професията и 34. ОУ „Стою Шишков“.

Чл. 44. Служителите поставят пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата.

Чл. 45. (1) Служителите противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

(2) Служителите не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да искат и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, на техните решения или да нарушат професионалния им подход по определени въпроси.

(3) Служителите не могат да приемат подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните им задължения.

Чл. 46. Служителите не могат да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с техните задължения и отговорности, както и да получават доходи от такива дейности.

Чл. 47. При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс, служителите на 34. ОУ „Стою Шишков“ – гр. София следва да подадат молба за прекратяване на трудовите правоотношения .

Раздел VI МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 48. Да работим за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 49. Да работим за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 50. Да съдействаме за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 51. Да работим за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 52. Да работим в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им, и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VII ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ НА РАЙОН „КРАСНО СЕЛО“, СТОЛИЧНА ОБЩИНА, РУО - СОФИЯ-ГРАД, МОН и НПО.

Чл. 53. (1) Служителите подпомагат органите на държавна и местна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

(2) Когато правят предложения пред органите на държавна и местна власт, служителите предоставят цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

(3) Отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват, като при необходимост пренасочват въпросите към друг служител, притежаващ съответната компетентност.

Чл. 54. Служителите предоставят исканата информация от органите на държавна и местна власт бързо, точно и коректно, освен ако изрично не е посочено друго в нормативен акт, засягащо поверителна информация. В тези случаи се иска разрешение от директора на училището

Чл. 55. Служителите активно съдействат за осъществяване на партньорски отношения с НПО и органите на държавната и местна власт.

Раздел VIII ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 56. (1) Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.

(2) Служителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права, правата на неговите съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.

Чл. 57. Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на 34. ОУ „Стою Шишков“.

Чл. 58. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл. 59. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да върши работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 60. (1) Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели.

(2) Информира своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

Чл. 61. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 62. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва данните и документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при спазване правилата за защита на информацията.

Раздел IX КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 63. Конфликт на интереси възниква, когато служителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения. За спазване изискванията на този кодекс и на ЗПУО всички педагогически специалисти попълват декларация в началото на всяка учебна година

(1) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си благодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(4) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно нарежданията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел X КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 64. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към 34. ОУ „Стою Шишков“ – гр. София се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 65.(1) Комисията по етика разглежда жалби, свързани със спазването на този кодекс и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правила за дейността си, които се утвърждават на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 66. Всеки заинтересован член може да внесе жалба в Комисията по етика.

Чл. 67. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите жалби и се произнася с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им.

(2) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 68. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчете дейността си пред Педагогическия съвет на 34. ОУ „Стою Шишков“.

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1 При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.

§ 2 Контролът за спазване на нормите на настоящият Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика и Училищното ръководство.

§ 3 Неразделна част от настоящият кодекс е процедурата за докладване на нарушения на Етичния кодекс и за предприемане на последващи мерки.

Настоящият етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване и е приет на ПС и утвърден със Заповед от 04.09.2019 г.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на разпоредбите на вътрешноучилищните документи;
- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица;
- проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви на накръняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати в и извън училището;
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накръняване на интересите на други лица.

2. Наблюдението и докладването на посочените в т. 1 нарушения да се извършват по две направления:

- вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;

- външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.
- 3. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират в дневник за входяща кореспонденция.
- 4. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.
- 5. Комисията е в състав от представители на:
 - ръководството: Иван Нешев – зам.-директор по УД;
 - педагогическия персонал: учители Стефка Чалъкова, Весела Карачомакова, Елисавета Ангелова
 - непедагогическия персонал: Светлана Димитрова – ЗДАС.
- 6. Комисията се председателства от Стефка Чалъкова – старши учител БЕЛ.
- 7. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.
- 8. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.
- 10. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.
- 11. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.
- 12. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.
- 13. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.
- 14. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.
- 15. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателя на комисията по етика и лицето, подало сигнала.
- 16. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.